

BMF SYYSSEMINAARI 14.11.2007

Satu Henttonen, asiamies
Palkansaajajärjestö Pardia

AMMATILLISEN IMAGON KOHOTTAMINEN

Sisältö

- **Asiantuntijuus / ammatillisuus**
- **Kasvot imagolle**
- **Kirjaston palvelujen markkinointi**
- **Nimikkeet**
- **Palkkatilastoja**
- **Valtion virka- ja työehtosopimus 2007-2010, tasa-arvokirjaukset**

Asiantuntijuus / Ammatillinen osaaminen

- hankkia tietoa
- erottaa tieto informaatiosta
- jäsentää ongelmia
- hahmottaa kokonaisuuksia
- asettaa tavoitteita
- kehittää ratkaisuvaihtoehtoja
- tehdä ratkaisuja ja päätöksiä
- toimia ammattieettisesti
- kantaa vastuuta
- arvioida omaa työsuoritusta ja osaamista

- hankkia tietoja
- jakaa informaatiota
- ongelmanratkaisutaidot
- oma työ kokonaisuuden osana
- suorittaa annetut tavoitteet
- osallistuu työn suunnitteluun
- osallistuu työyhteisön päätöksentekoon
- asioissa, jotka ratkaistaan yhdessä
- ammattietiikka
- toimia oikein, taloudellisesti ja tuottavasti oman työn kehittäminen

Muutosten metaforat

- Eristäytyminen paasilinnamaisesti (Synnyinmaan muistot, 1973)
- Koulutus- ja kirjastoalan ammatit kuuluvat luovan luokan superluovaan ytimeen – Richard Florida, 2002
- Kirjastoalan kolmas kehitysvaihe: Castellsin hahmottama verkostoyhteisö – **paikasta riippumaton kirjasto – digitaalinen kirjasto**
- Uudenlaiset asiantuntijatarpeet <> ammattikuvan muuttaminen on vaikeaa: henkilökohtaisesti uhrautuva naisen kutsumustyö
- Kaaos, joka tekee muutoksen mahdolliseksi – muutos syvärakenteisiin:
 - Ø Maailmankuvaan, arvoihin, käsitykseen itsestään ja omasta perustehtävästä (muutos kirjastohenkilöstössä itsessään)
 - Ø **Nimikemuutokset**
 - Ø **Uusi tietoisuus muuttuneesta imagosta** (suuri yleisö)

Uusi väitös: Kaisa Sinikara, Ammatti, ihminen ja maailmankuva: Tutkimus yliopistokirjastoista ja kirjastonhoitajista tietoyhteiskuntakaudella 1970-2005.
16.11.2007 Helsingin yliopisto

Kasvot imagolle

- Kirjavinkkaus
- Arvostelut lehtiin
- Uutuusnäyttelyt, -luettelot tms.
- Lukupiirit julkisuuteen
- ”Julkkiskirjastonhoitajat”
- Sidosryhmät / sponsorit / tapahtumat
- Oman ammatti-identiteetin kunnioitus



NIMIKKEET

- **kirja(sto)informaatikko, tietoinformaatikko, kirjastoassistentti, tietoassistentti, informaatioassistentti, kokoelma-asiantuntija**
- **innovaatioita???**
- **kokeiluja**
- **pilotteja, jonkun on oltava I**

Kirjaston palvelujen markkinointi

- Kymmenen syytä käyttää kirjasto- ja tietopalveluja!
- Kirjastokortti on luottokortti
- Asiakaspalvelu on kirjaston peili: se heijastaa henkilökunnan tietoja, taitoja, uskottavuutta ja luottamusta kirjaston moninaisten toimintojen hallintaan
- Mistä dynamiikkaa ????
- Tekeekö kirjastohenkilöstö itse itsensä tarpeettomaksi, kun vain työn lopputulos näkyy – miten tehdään näkymätön näkyväksi?

PALKKATILASTOJA

- Neuvottelu- ja sopimusjärjestelmät
 - Palkkojen vertailtavuus yli sopimusrajojen
 - Palkkakehitysvertailut
 - Samapalkkaisuusohjelma
-
- Yhteiset tavoitteet: kirjastot ovat yhteiskunnan ydintoiminto
 - vaikutus tulosmittareihin
 - lainaluvut
 - yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Valtiotyönantajan toimet työelämän tasa-arvon edistämiseksi

- Viime sopimuskierröksellä arvioitiin valtion virka- ja työehtosopimuksen sukupuolivaikutukset teknisesti sopimuskauden työryhmissä ja todettiin tekstit sukupuolineutraaleiksi.
- Tasa-arvotyöryhmän loppuraportissa järjestöosapuoli totesi, että palkkausjärjestelmäsopimusten tekstejä ja sisältöjä olisi syytä tarkastella, mikä näkyy nyt uudessa sopimuksessa
- Työryhmässä valmisteltiin uusi tasa-arvosuositus, jonka VM antoi 17.4.2007 (2/2007) nimellä Suositus sukupuolten tasa-arvon edistämisestä valtion virastoissa.

Tasa-arvokirjaukset allekirjoituspöytäkirjassa

- Osapuolet kiinnittävät huomiota palkkausjärjestelmien toimivuuteen valtion virastoissa.
 - palkkausjärjestelmät laadittu kohtelevaan tasa-arvoisesti, sovelletaan samalla tavalla miehiin ja naisiin
 - virastot tarkastelevat palkkausjärjestelmiensä toimivuutta säännöllisesti tasa-arvon kannalta
 - palkkausjärjestelmien toimivuutta seurataan koko henkilöstölle suunnatuin kyselyin ja osallistumalla tutkimuksiin, joilla haetaan tietoa palkkausjärjestelmien toimivuuden parantamiseksi.
- Vuosien 2008 ja 2009 palkankorotusvarallisuuden erien ja kehittämiserien suuntaamisessa keskustason sopimuksen 5 §:n 7 mom. mukaan ja 6 §:n 3 mom. ilmenevin tavoin kiinnitetään huomiota naisten ja miesten välisen palkka-tasa-arvon parantamiseen.

2) Tasa-arvokirjaukset allekirjoituspöytäkirjassa

11 § Sukupuolten välinen tasa-arvo

- Korostetaan tasa-arvolain mukaista sukupuolten tasa-arvon edistämistä valtion virastoissa; lain velvoitteet ja toimenpiteet on toteutettava
- Keskustason osapuolet selvittävät sukupuolten välisen tasa-arvon kehittymistä sopimuskauden aikana valtion virastoissa: palkkauksellinen tasa-arvo saman vaativuustason tehtävissä palkkausjärjestelmittäin. Selvitysaineisto kootaan tilastoksi: valtio yhteensä – virastoryhmätasot vuosittain erikseen 2007, 2008 ja 2009 (Tahti). Tuloksia käsitellään osapuolten välillä vuosittain.
- Kattava tutkimus sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumisesta valtion henkilöstön palkanmuodostuksessa. Tahti-aineisto. Tilastollisista menetelmistä sovitaan erikseen.
- Lisäksi tutkimus valtion naisten ja miesten palkkauksellisesta asemasta työmarkkinoilla. Vuoden 2008 sopimuskauden lopun tilanteen mukaisesti. Tahti- ja Tilastokeskuksen aineistot. Menetelmistä ja aineistoista sovitaan erikseen.

Tasa-arvo jatkuu...

- Neuvottelutuloksen tarkistamissopimuksen **5 §:ssä Paikallisesti toteutettavien erien perusteet ja käyttötarkoitukset** on kirjaus: ”Erien suuntaamisessa kiinnitetään huomiota naisten ja miesten välisen palkkatasa-arvon parantamiseen.”
- **6 § Paikallisesti toteutettavien erien neuvottelumääräykset** 3. mom. viitataan tarkempiin neuvotteluohjeisiin, jotka VM lähettää: ”erän toteuttamisesta paikallisesti neuvoteltaessa tehdään erän toteuttamisen tasa-arvovaikutuksia koskeva tarkastelu”.
- **13 § Erityiset keskustason neuvottelut samapalkkaerästä**: 30.11.2009 mennessä keskustason sopimusosapuolet tarkastelevat palkkauksellisen tasa-arvon kehittymistä. Tässä neuvottelussa muodostuvan käsityksen perusteella osapuolet neuvottelevat ja sopivat 1.2.2010 toteutettavista palkantarkistuksista tasa-arvon parantamiseksi. Kustannusvaikutus 0,2 %.